

1984.  
12-17, 20, 23, 24  
909



# За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ  
ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО  
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА.

Видається з 1933 р. № 12 (1545). 30 БЕРЕЗНЯ 1984 РОКУ. Виходить щотижня. Ціна 2 коп.

## ВЕЧНИЙ ДОЛГ ПАМ'ЯТИ

(ОБРАЩЕННЯ АКТИВИСТОВ СТАДУНЧЕСКИХ ОТРЯДОВ ОДЕССКОГО ГОСУ-  
ДАРСТВЕННОГО УНІВЕРСИТЕТА КО ВСЕМ ВУЗАМ ГОРОДА).

Студенти ОГУ — учасники трудового семе-  
стра-84 с чувством великого удовлетворения  
восприняли итоги февральского (1984 г.) Пле-  
нума ЦК КПСС, выступления Генерального  
секретаря Центрального Комитета Коммуни-  
стической партии товарища К. У. Черненко на  
Пленуме и перед избирателями по вопросам  
внутренней и внешней политики страны.

С гордостью за наш родной город, его сла-  
вные традиции мы узнали о присуждении горо-  
ду-герою Одессе Переходящего Красного Зна-  
мени ЦК КПСС, Совета Министров СССР,  
ВЦСПС и ЦК ВЛКСМ за успехи в социали-  
стическом соревновании 1983 года.

Как и все рабочие коллективы Одесщины,  
студенчество так же поддержало инициативу  
портюков и встало на ударную вахту в честь  
40-летия освобождения Одессы от немецко-фа-  
шистских захватчиков.

В период вахты восемь отрядов взяли шеф-  
ство над ветеранами города — участниками  
обороны и освобождения Одессы. Силами лек-  
торских групп ведется героико-патриотическая  
пропаганда, организуются встречи с ветерана-  
ми.

В преддверии выдающегося события — 40-  
летия победы советского народа в Великой  
Отечественной войне 1941—1945 гг. и дви-  
жимые желанием внести конкретный вклад в  
общие успехи коллективов в период вахты на

собрании отрядов университета его участники  
решили взять на себя почетную обязанность —  
постоянное шефство над одним из мемориал-  
ов Пояса Славы. В свободное от учебы вре-  
мя мы будем поддерживать чистоту и порядок  
на мемориале.

В день Всесоюзного коммунистического суб-  
ботника — 21 апреля — право провести пер-  
вый трудовой десант получили представители  
отрядов — «Атланты» — победителя соци-  
алистического соревнования 1983 года в ОГУ и  
«Магистраль-84».

В эти дни мы обращаемся ко всем активис-  
там студенческого трудового движения вузов и  
техникумов Одессы поддержать наш почин и  
обогащать его собственными свершениями.  
Предлагаем также ежегодно в канун освобо-  
ждения города — 10 апреля и День Победы —  
9 мая, проводить общественные смотры состо-  
яния памятников, мемориалов, могил погибших  
воинов, исторических мест. Заверяем партию,  
что и впредь будем хранить в наших сердцах и  
делах память о великих свершениях наших  
отцов и дедов.

**ПРИНЯТО НА ОБЩЕМ СОБРАНИИ  
ПРЕДСТАВИТЕЛЕЙ СТАДУНЧЕСКИХ ОТ-  
РЯДОВ УНІВЕРСИТЕТА 12 МАРТА  
1984 ГОДА.**

## ПОШУК ТРИВАЄ

Напередодні видатної події  
— 40-річчя Перемоги радян-  
ського народу у Великій  
Вітчизняній війні студенти  
Одеського державного уні-  
верситету, як і вся молодь  
нашої країни, активно вклю-  
чили у героїко-патриотичні  
заходи з її гідної зустрічі.

Зараз університет разом з  
іншими колективами Оदेश-  
ни став на ударну вахту на  
честь 40-річчя визволення  
міста-героя від німецько-фа-  
шистських загарбників під  
девизом: «Первыми-были в  
суровом бою, первыми бу-  
дем в мирном строю».

За ініціативою і при ак-  
тивній участі комітетів ком-  
сомолу, ДТСААФ, профспілк  
і туристичної секції  
«Крокус» у 1983 р. було ор-  
ганізовано студентську по-  
шукову експедицію за про-  
грамою експедиції радянської  
молоді «Літопис Великої Ві-  
тчизняної».

Основна мета експедиції —  
збір документальних матері-  
алів про діяльність універ-  
ситету та його співробітників  
в роки Великої Вітчизняної  
війни.

І маршрут було обрано не  
випадково — Одеса — Майкоп  
— Туапсе — шлях евакуації  
вузу. Цими шляхами й вирі-  
шила пройти експедиція.

До складу експедиції ввій-  
шло 10 чоловік, серед них  
студенти механіко-математи-  
чного, фізичного і хімічного  
факультетів. Чому похід  
проходив не влітку, а у вере-  
сні, під час студентських сіль-  
ськогосподарських робіт? То-  
му що експедицію було скла-  
дено з ентузіастів, учасників  
тільки що завершеного літ-  
нього трудового семестру  
1983 року. Адже всі вони  
працювали на різних об'єк-  
тах соціалістичного госпо-  
дарства. М. Рубан повернув-  
ся з Тюменського загону  
«Парус», М. Клейнер працю-  
вала в загоні на заводі іме-  
ні Жовтневої революції, А.  
Димитрова у загоні «Еге-  
прес», С. Гурковська і В. Ту-  
леко в загоні «Касіопея» (бу-  
дували дитячий садок в Біл-  
город-Дністровському), Ю.  
Краснопольський брав участь  
у будівництві Кримської об-

серваторії, В. Гермаш прохо-  
дила піонерську практику, Г.  
Василин у складі загону  
«Граніт» будував гуртожи-  
ток №8 і А. Соколова пра-  
цювала на консервному заво-  
ді. Досвід, набутий в трудо-  
вому семестрі, допоміг цим  
юнакам і дівчатам у склад-  
них справах розпочатку екс-  
педиції. Виразно позначились  
риси, характерні для бійців  
будзагонів, — працьовитість,  
витривалість, завзятість, по-  
чуття громадянського обо-  
в'язку.

Першим пунктом мар-  
шруту був Майкоп — місто,  
де у роки війни зупинився  
Одеський державний універ-  
ситет.

В Майкопі учасники екс-  
педиції зустрілись з багатьма  
випускниками вузу, зокрема  
з Любов'ю Гнатівною Лебе-  
денко, випускницею ОДУ  
1947 року, колишнім дирек-  
тором Адигейського обласно-  
го краєзнавчого музею.

Пошук триває.

**О. ЛЕЩЕНКО,  
студентка III курсу  
мехмату, керівник  
експедиції.**

## СТІННІВКИ ЮРФАКУ

Стіннівка повинна розпо-  
відати про студентське жит-  
тя в групах, на факультеті.  
На нашому факультеті стін-  
газета випускається нерегу-  
лярно, не в усіх групах, ви-  
ходить не до всіх свят. Але  
ті газети, що виходять, до-  
сить змістовні і добре офор-  
млені. Звичайно, випуск  
стінної газети — це справа  
редколегії, але треба налаго-

дити справу так, щоб заміт-  
ки до стіннівки не писали  
одні і ті ж люди. Тоді бу-  
дуть виявлені цікаві і різно-  
манітні сторони студентсько-  
го життя. Хочу зазначити  
активну участь у випуску  
стінних газет студентів Б.  
Сарафанова і С. Погрібно-  
го.

Регулярно з'являються но-  
ві замітки в нашому «Ком-  
сомольському прожекторі»,

де критикуються невістигаючі  
студенти, прогульники, роз-  
повідають про роботу гурт-  
ка. Активно працює в «Ком-  
сомольському прожекторі»  
А. Єліферов.

На комсомольському бю-  
ро I курсу ми обговорювали  
роботу редколегії курсу. Ная-  
вні недоліки в роботі стін-  
ної преси вирішено ліквіду-  
вати.

**В. КОМАН,  
студент I курсу  
юрфаку, слухач ШМЖ.**

## ПОЧЕСНА ГРАМОТА МІНІСТЕРСТВА

За досягнуті високі показники у Всесоюзному соціалі-  
стичному змаганні за виконання і перевиконання завдань  
1983 року і велику роботу по підготовці висококваліфіко-  
ваних спеціалістів, підвищення ефективності і якості ідей-  
но-виховної, учбово-методичної і науково-дослідної роботи  
Почесною грамотою Міністерства вищої і середньої спеці-  
альної освіти СРСР і Центрального Комітету профспілки  
працівників освіти, вищої школи і наукових установ і  
другою грошовою премією нагороджено колектив Одесь-  
кого ордена Трудового Червоного Прапора державного  
університету імені І. І. Мечникова.

## КРОКУЄ ЧЕРВОНА СУБОТА

Як вже повідомлялось, патріотична ініціатива кращих  
трудоу колективів Москви — провести 21 квітня ко-  
муністичний суботник, присвячений 114-й річниці з дня  
народження В. І. Леніна, дістала гарячу підтримку у ба-  
гатотисячному колективі Одеського ордена Трудового  
Червоного Прапора державного університету ім. І. І. Меч-  
никова.

24 березня 120 студентів, викладачів та співробітників  
механіко-математичного факультету працювали на будів-  
ельних майданчиках Центрального району. 275 студентів,  
викладачів та співробітників інших факультетів пра-  
цювали у різних корпусах університету.

Наступне свято праці — комуністичний суботник відбу-  
деться 7 та 14 квітня.

**21 КВІТНЯ — ВСЕСОЮЗНИЙ КОМУНІСТИЧНИЙ  
СУБОТНИК!**



## Ленінська перевірка

Комсомольська організація  
Одеського державного уні-  
верситету, як і комсомолія  
країни, готується до прове-  
дження Всесоюзної ленінської  
перевірки. За рішенням  
ЦК ВЛКСМ ленінську пере-  
вірку буде проведено в травні-  
червні 1984 р. за деві-  
зом «Вашим, товарищ, серд-  
цем и именем думаем, ды-  
шим, боремся и живем» и  
присвячено 60-річчю надання  
комсомолу імені В. І. Лені-  
на.

З хорошими показниками  
йде комсомол ОДУ до пере-  
вірки. За підсумками 1983 р.  
організація вдруге нагород-  
жена Перехідним Червоним  
Прапором Центрального РК  
ЛКСМУ за успіхи в комуні-  
стичному вихованні молоді. З  
цінною ініціативою (яка дру-  
кується в газеті) виступили  
учасники трудового семестру  
1984 року — постійне  
трудоу шефство над одним  
з меморіалів Пояса Слави.

За підсумками зимової се-  
сії 46 учбових груп склали  
екзамени тільки на «добре» і  
«відмінно». На республікан-  
ський тур X Всесоюзного  
конкурсу студентських робіт  
з суспільних наук, історії  
ВЛКСМ, і міжнародного ру-  
ху молоді подано від ОГУ 41  
роботу.

За час від XXVI з'їзду  
КПРС і XIX з'їзду ВЛКСМ  
комсомол ОДУ зміцнів орга-  
нізаційно, збагатився новими  
формами діяльності.

Ленінська перевірка — це  
подаліше вдосконалення і  
конкретизація ленінських за-  
ликів, як важливої форми  
комсомольської роботи стосо-  
вно до 80-х років. За 15 ро-  
ків ленінський залік утвер-  
дився в комсомольських ор-  
ганізаціях як дійовий засіб  
роботи з членами ВЛКСМ і  
несоюзною молоддю. Тому  
ЦК ВЛКСМ вважає необхід-  
ним зберегти його. Проте зар-  
яд ленінський залік буде  
проведено у формі ленінсь-  
кої перевірки і пристосовано  
до знаменних дат в житті  
країни, партії, комсомолу.  
Наприклад, до 70-річчя Ве-  
ликого Жовтня, до 120-ї річ-  
ниці з дня народження В. І.  
Леніна. Це дасть змогу скон-  
центрувати зусилля комсомо-

лу у підвищенні дієвості за-  
ліку в справі комуністично-  
го виховання. Будуть збере-  
жені такі елементи заліку,  
як суспільно-політична ате-  
стація і особисті комплексні  
плани комсомольців. Атеста-  
цію членів ВЛКСМ доцільно  
проводити в жовтні-листо-  
паді, напередодні звітно-вибо-  
рної кампанії. Особисті ком-  
плексні плани «Навчаємось  
комунізму, будемо кому-  
нізм» рекомендовано скла-  
дати на весь період навчання  
студентів.

За рішенням комітету ко-  
сомолу ОДУ ленінська пере-  
вірка проходитиме з 10 травня  
до 8 червня 1984 року в  
кожній комсомольській групі  
ОДУ. Головну увагу слід  
приділити аналізу діяльності  
організації по виконанню рі-  
шень XIX з'їзду ВЛКСМ,  
стану класового гарту май-  
бутніх фахівців, політичній  
культури, учбово-науковій і  
трудоу діяльності, індиві-  
дуальній роботі бюро з ко-  
сомольцями.

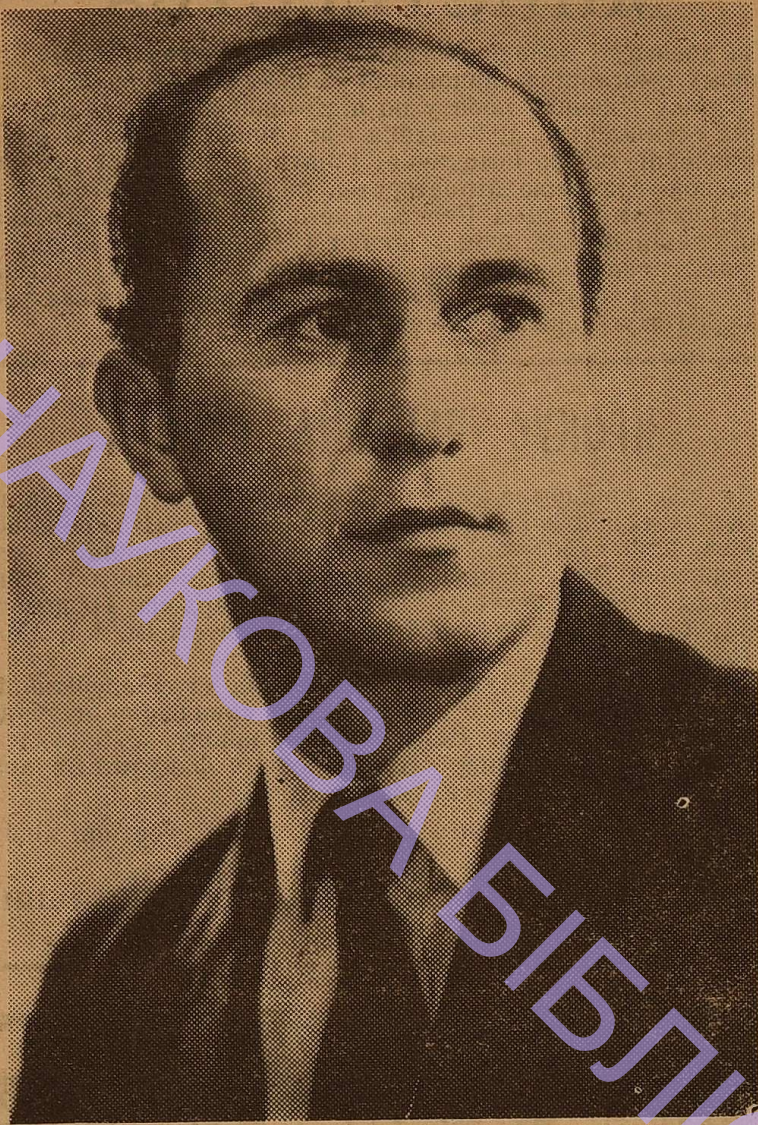
Бойовий огляд комсомоль-  
ських рядів почнеться з ле-  
нінського уроку і закінчить-  
ся відкритими комсомольсь-  
кими зборами, на яких від-  
будеться атестація членів ко-  
лективу і звіти організації  
перед комуністами, ветера-  
нами партії, комсомолу, де-  
легатами з'їзду, героями  
війни, передовиками праці,  
кавалерами ордена Леніна  
про свої справи і майбутні  
плани.

Як зазначив у своїй про-  
мові Генеральний секретар  
ЦК КПРС К. У. Черненко на  
зустрічі з виборцями столиці:  
«Ми постійно дбаємо про те,  
щоб готувати таку молодь,  
яка не похитнеться, не зігне-  
тється під вантажем історичної  
відповідальності за долю  
країни, за долю соціалізму і  
миру. Таку молодь, яка зу-  
міла б не тільки освоїти дос-  
від старших поколінь, а й  
збагатити його власними зве-  
ршеннями».

Справа честі кожного зві-  
ряти думки і діла з ленінсь-  
кими заповідями, віддавати  
сили, ентузіазм, знання пе-  
ретворенню їх в життя.

**Г. АНТИПЕНКО,  
заст. секретаря ОДУ.**





Студент III курсу юридичного факультету Віктор Товбійчук — один з кращих студентів університету. Віктор не тільки добре вчиться, але й веде велику громадську роботу. Комуніст В. Товбійчук — секретар комсомольської організації факультету. У минулому році Віктор добре працював у студентському будівельному загоні.

Цього року він теж разом зі своїми друзями проведе третій трудовий семестр у далекій Тюмені.

Рішенням ректорату, парткому, комітету комсомолу та профкомів університету фото Віктора Товбійчука занесено на Дошку пошани ОДУ.

На знімку: В. ТОВБІЙЧУК.

Фото В. ШИШИНА.

## СТУДЕНТ І НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ ПРОГРЕС

З 11 по 16 березня на історичному факультеті Одеського університету проходила чергова олімпіада «Студент і науково-технічний прогрес». Проведення таких олімпіад стало вже традицією. Студентське наукове товариство, викладачі і комсомольська організація факультету провели велику завчасну роботу по підготовці олімпіади.

Завдо до строку здачі робіт СНТ організувало опит студентів всіх курсів. Керівники олімпіади радилась з комсомольцями, як зробити її більш цікавою і змістовною. Було одержано чимало цінних і ділових пропозицій, основне побажання таке: необхідно наблизити теми олімпіади до життя, поширити коло питань, яких вона торкається.

Ці пропозиції були уважно вивчені і при складанні тематики було зважено на них. Для I, II курсів олімпіада проходила з історії стародавнього світу і середніх віків, історії УРСР і історії СРСР. Натиск зроблено на теми, пов'язані з теоретичними положеннями класиків марксизму-ленінізму. Поставлені питання дозволили студентам показати, як ними засвоєно методологію і фактичний матеріал предметів, що вивчаються. Добре підготувались до олімпіади студенти I курсу В. Димитров, Н. Вишневецька, другокурсники Л. Свалова, всі вони отримали найвищу оцінку — 10 балів.

Старшокурсники готували роботи за своїм фахом. Особливий інтерес викликали в них теми, присвячені радян-

ському періоду історії КПРС, новітній історії, дружбі народів і 40-річчю з дня визволення Одеси. Особливо відзначимо високий рівень підготовки і хороші знання О. Максимович (III курс), яка посіла I місце на факультеті, І. Бубнова (III курс) — II місце, Л. Стати (IV курс) — III місце. Цікаві роботи подали також третьокурсники С. Трифонова, четвертокурсники Є. Лашкевич і В. Котенко, п'ятикурсники Л. Саввіна, і Т. Левчук, які одержали найвищий бал.

Слід зазначити активну організаційську роботу секретаря комсомольського бюро факультету Л. Микитася, голови СНТ В. Мейзер, члена Ради СНТ Н. Близнюк, комсорга IV курсу Г. Грищук.

В олімпіаді взяли участь 243 студенти. Звичайно, не всі отримали найвищі оцінки, адже роботи перевірялись за суворими критеріями. Але корисний урок для себе здобули всі учасники. Олімпіада дала змогу кожному перевірити свої знання в тому чи іншому питанні, поширити засвоєний на лекціях матеріал.

Підсумки олімпіади «Студент і науково-технічний прогрес» ще раз підтвердили неослабний інтерес студентів до багатьох важливих питань історичної науки. Маємо надію, що такі олімпіади і в майбутньому проводитимуться на такому ж високому рівні.

С. ГОРНОВ,  
студент II курсу  
істфаку.

В нашому університеті працює і вчиться близько 600 молодих викладачів, співробітників і аспірантів. В 1979 році створено раду молодих учених і фахівців ОДУ, яка поєднує професійну і громадську діяльність молодих вчених, вирішує нарівні проблеми, сприяє комуністичному вихованню, підвищенню їх суспільно-політичної і трудової активності.

Серед численних проблем, якими займається рада молодих вчених і фахівців, є проблеми ефективності праці молодих викладачів. Мова йде про підвищення вимогливості до наукової молоді, про створення оптимальних умов для творчого спілкування в колективі, системи підвищення кваліфікації, яка б забезпечила молодим можливість швидко і ефективно поповнити свої знання, отримувати нову інформацію.

Радою молодих вчених спільно з адміністрацією, партійною і комсомольською організаціями ОДУ було проведено велику організаційну роботу по підготовці і проведенню міжобласної конференції «60-річчю створення СРСР — майстерність, пошук і творчість молодих». Велика і напружена робота продовжувалась по підготовці і редагуванню тез цієї конференції, які вийшли з друку вже навесні 1983 року в двох частинах: частина перша — суспільні і гуманітарні науки (загальний обсяг 19 друкованих аркушів) і частина друга — природничі науки (загальний обсяг 16 друкованих аркушів).

Зазначимо велику допомогу Раді молодих учених і фахівців ОДУ голови оргкомітету цієї конференції і головного редактора першої частини збірника проректора по науковій роботі ОДУ професора І. П. Зелінського, який завжди оперативно відкликається на вимоги молодих фахівців і бере активну участь в роботі Ради.

Радою молодих учених геолого-географічного факультету (голова Г. К. Калиниченко) проведено в квітні 1983 року третю конференцію молодих учених, в якій взяли участь представники виробничих геологічних організацій нашого міста і Кишинєва.

Молоді учні Одеського університету беруть активну участь в науковому житті країни: в роботі республіканських і всесоюзних конференцій, шкіл, видають свої роботи в республіканських і всесоюзних наукових виданнях. Наприклад, представники філологічного факультету О. Г. В'язовська, Л. А. Ковальчук, Л. Б. Мостова, Л. Н. Іпатова виступали на конференції «Українська література і світовий літературний контекст від старовини до сучасності», яку проводив Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка АН УРСР в Києві 1983 року. Аспірантка С. П. Савінова взяла участь в роботі конференції, організованої Радою молодих учених Московського університету (Москва, 1983); асистент Л. Н. Ісаєнко — у конференції, присвяченій 40-річчю визволення Києва, яка відбулась в Київській держуніверситеті минулого року.

Молоді вчені юридичного факультету А. Є. Лодочников, Н. А. Бровченко, Г. С. Волосатий, І. А. Вілий брали

участь в роботі Всесоюзної школи молодих вчених-юристів тощо.

Слід відзначити також участь молодих учених ГГФ Г. В. Волкової і С. А. Верещакі в Міжнародному конгресі з морської геології (Київ, квітень, 1983 р.); доцента О. А. Мартинюк у міжнародному мовному семінарі, який відбувся в США в липні минулого року; асистента В. В. Шишкова в науковій конференції з суспільних наук у Гаванському університеті в той же час.

Кожного року молоді вчені беруть участь в республіканських і всесоюзних конкурсах наукових робіт. Так, в минулому році асистентом кафедри політичної економії Т. Ф. Примаченком у співаторстві з доцентом А. К. Яковлевим подано роботу на IX Всесоюзний конкурс робіт молодих вчених і фахівців із суспільних наук; аспірантка кафедри фізичної хімії Гіта Чоудхурі взяла участь в конкурсі робіт молодих фахівців-хіміків міста Одеси і Південного регіону АН УРСР, присвяченого 113-й річниці з дня народження В. І. Леніна.

Активно займаються молоді вчені винахідництвом. На хімічному факультеті отримано 8 позитивних рішень по заявках і подано близько 15 заявок на авторські свідоцтва СРСР. Там же за результатами науково-дослідної роботи впроваджено 24 господарських і госпбюджетних тем із загальним економічним ефектом 1 млн. 421 тис. крб.

Завдяки підготовці науково-педагогічних кадрів через аспірантуру в ОДУ щороку захищають кандидатські дисертації 45—50 чоловік, з них до 30 чоловік — це молоді вчені і співробітники — випускники університету. Зазначимо хорошу роботу по підготовці кадрів високої кваліфікації на мехматі, юрфаці і філфаці.

Значну роботу проводять молоді співробітники і викладачі із студентською молоддю і школярами. Це перш за все участь в учбовому процесі, проведення практичних і теоретичних занять, читання лекцій із загальних і спеціальних курсів, керівництво педагогічною, виробничою і громадсько-політичною практикою, курсовими і дипломними роботами, участь в сільгоспроботах, в III трудовому семестрі.

Молоді викладачі стають наставниками академгруп, керівниками теоретичних семінарів для студентів, наукових гуртків при кафедрах.

На філологічному факультеті керують СНТ доценти А. С. Бондар, О. Г. В'язовська, В. Є. Панченко, на юридичному факультеті — асистент В. А. Михальчук, старший викладач В. Н. Дрьомін, на біологічному — Є. М. Попова; С. Є. Дятлов входить до складу президії Малої Академії наук; молоді вчені кафедри наукового комунізму С. Б. Машаров, В. Н. Ковальчук, В. В. Попков працюють з науковими студентськими гуртками різних факультетів.

Асистент кафедри неорганічної хімії Т. Кокшарова взяла участь у підготовці і проведенні всіх трьох турів Всесоюзної олімпіади з хімії «Студент і науково-технічний прогрес». Останній тур цієї олімпіади вже третій рік

проходить на базі хімічного факультету ОДУ.

Молоді вчені кафедри наукового комунізму щомісячно проводять в гуртожитку № 3 вечори-бесіди, в яких беруть участь В. Г. Терещенко, С. Б. Машаров, В. Н. Ковальчук, Г. Г. Власенко, Є. С. Огаренко. Таку ж роботу проводять в гуртожитку № 5 молоді учні кафедри історії КПРС (відповідальний асистент В. А. Федоренко), вони запрошують на ці вечори-зустрічі ветеранів Комуністичної партії, учасників Великої Вітчизняної війни. В гуртожитку № 1 бесіди, консультації, вечори, проводять молоді вчені кафедри політичної економії.

Велику допомогу молоді вчені ОДУ надають своїм старшим викладачам в інтернаціональному і трудовому вихованні студентів, в роботі із студентами-іноземцями. Доцент В. В. Попков викладає спецкурс для іноземних студентів «Актуальні проблеми сучасної ідеологічної боротьби». Він же, будучи комісаром інтернаціонального табору «Маяк», влітку 1983 року проводив там велику ідеологічну і виховну роботу серед іноземних студентів вузів міста Одеси.

Асистент Л. Б. Котляров з факультету РГФ очолює інтерклуб, асистент Т. А. Євса є наставником монгольського земляцтва. Кураторами земляцтва іноземних студентів є асистенти Уткін, Михальков, Степанова, Філіпович.

Більшість молодих викладачів і співробітників брали участь в поїздках по районах Одеської області з метою профорієнтації школярів. Таку ж роботу вони ведуть в рамках Днів науки і товариства «Знання».

Однією із важливіших форм комуністичного виховання молоді, виробки у неї комуністичного відношення до праці є робота в колгоспах, радгоспах області по виконанню Продовольчої програми, в студентських будівельних загонах. Кращі молоді викладачі і співробітники ОДУ, які мають хороші організаторські здібності, авторитет і досвід роботи, рекомендовані партійним комітетом, комітетом ЛКСМУ ОДУ до призначення керівниками цієї роботи. Так, замісник секретаря КСМ ОДУ Г. Г. Антипенко був призначений начальником штабу «Трудове літо» і начальником зведеного загону ОДУ. Аспірант кафедри наукового комунізму В. П. Оніщук — командиром загону «Альбатрос», що працював минулого року в Тюменській області, аспірант хімічного факультету І. М. Стельмах комісаром цього ж загону, асистент кафедри історії КПРС С. Д. Кучеренко — командиром загону «Серед-83», який працював в Угорщині.

За підсумками соціалістичного змагання серед факультетських і кафедральних Рад молодих спеціалістів і фахівців перші місця посіли: кафедра політекономії (голова доцент Н. Р. Стовбуненко), факультет РГФ (голова Л. Н. Фіногіна) і факультет ГГФ (голова В. П. Калиниченко).

О. КОЗИН,  
аспірант мехмату,  
голова Ради  
молодих вчених.



# ВИСТАВКА У БІБЛІОТЕЦІ

Наближається знаменна дата — 40-річчя з дня звільнення нашого міста-героя Одеси від фашистських окупантів, яке будемо відзначати 10 квітня цього року. Наукова бібліотека підготувала тематичну виставку, присвячену цій події. Підготували виставку бібліографи А. Д. Галенкова, О. Ю. Ноткіна, Л. І. Побочна, відповідальна за організацію Е. В. Пилипчук.

Для відкритого перегляду представлено більше 300 книжок, багато ілюстрацій, карт, схем.

Експозиція розпочинається невеликим підрозділом «З минулого Одеси», де показані рідкісні книжки, присвячені першим десятиліттям існування нашого міста. Особливо цікаво розповідає про революційні традиції Одеси: перше видання «Капіталу» К. Маркса, видане в Гамбурзі 1867 року, вже 8 січня 1868 р. потрапило до фондів університетської бібліотеки. У 1883 р. студенти Новоросійського університету зібрали кошти на вінок на могилу Карла Маркса.

З 1875 року в Одесі працює робітничий соціалістична організація — Південно-російський союз робітників під керівництвом Є. О. Заславського. У 1905 році В. І. Ленін обраний був делегатом III з'їзду РСДРП саме від Одеської партійної організації.

В розділі «Одеса у Великій Вітчизняній війні — 1941—1945 р.р.» — книжки загального плану — з історії Одеської області в роки війни, Одеської партійної організації, Одеси, як міста-героя.

Про героїчну оборону Одеси, евакуацію частин Радян-

ської Армії, подвиг бійців 411-ої батареї, про те, як все населення міста підтримало заклик-наказ листівки «Одеса була, є і буде радянською», розповідається в книжках, представлених у розділі «73 героїчних днів».

«Бійці незримого фронту» — так названо розділ, в якому експоновано матеріали про Одесу років окупації, про партизан і підпільників, серед яких багато імен викладачів і співробітників нашого університету.

У розділі «Звільнення» поруч з документальними матеріалами спогади О. М. Василевського, В. Белявського, В. І. Чуйкова, І. О. Плієва, В. К. Чернінського, книжки М. М. Якупова, В. К. Зверева, Є. І. Цимбала.

Розділ «Одеса — сьогодні» знайомить читачів з героїчними буднями нашого міста.

Одеса пам'ятає своїх оборонців і визволителів. Література з цього питання представлена у розділі «Навічно в серці народнім».

Подвиг Одеси увічнено в художній літературі. Письменники, одеські автори — прозаїки, поети, драматурги — присвятили нашому місту багато полум'яних і ліричних сторінок. Ці книжки зібрані на виставці під рубрикою «Одеса в художній літературі».

Ще і ще раз перегортаємо ці сторінки героїчної історії Батьківщини, воєнних років війни, немеркнучого подвигу радянського народу, слави нашого міста-героя Одеси. Ніхто не забутий, ніщо не забуто.

**Є. САВЕЛЬЄВА,**  
зав. відділом  
рідких книжок НБ ОДУ.

## СТУДЕНЧЕСКОЕ БЮРО ПО ТРУДОУСТРОЙСТВУ

Многие студенты Одесского госуниверситета знакомы с работой общественного бюро по трудоустройству при комитете комсомола. Эта работа ведется уже три года. Практика показывает, что деятельность такого бюро себя оправдывает — только за последние четыре месяца услугами нашего бюро воспользовались 200 человек.

Успешно трудятся студенты в свободное от учебы время на пивзаводе № 1, консервном заводе им. В. И. Ленина, главпочтамте, кондитерской фабрике, хлебозаводах №№ 3, 5, СМУ № 10, а также на внутривузовских объектах: кафедре физической географии, кафедре палеонтологии, АХЧ, ОГУ, семестровом стройотряде, ботаническом саду.

В состав бюро по трудоустройству входит 14 человек — представители всех 9 факультетов. Члены бюро ежедневно дежурят в комитете ЛКСМУ с 14.00 до 16.00, проводят консультации по вопросам трудоустройства. Обязанности членов бюро распределяются по направлениям работы. Есть секторы учета и информации, организационной и агитационно-пропагандистской работы, сектор по связям с бюро по трудоустройству при райисполкомах и предприятиях города. Бюро не останавливается на достигнутом, идет активный поиск новых форм и методов работы, держится связь с штабом ССО, учитываются пожелания студентов, приходящих устраиваться на работу.

**Н. ПОДЫМОВА,**  
нач. бюро по трудоустройству  
при комитете комсомола ОГУ.

## БЫТЬ МАТЕРЬЮ — ПОЧЕТНО!

В студенческом общежитии ОГУ по улице Щепкина, 2 состоялся тематический вечер для студенток на тему: «Быть хорошей матерью — почетно!». На вечере выступили представители студенческой поликлиники врач-лектор Р. С. Брик, санпросветорг А. Ф. Петрина, врач И. А. Копотенко.

Быть здоровой матерью физически и духовно — зна-

чит воспитать хорошего ребенка — будущего гражданина нашего социалистического общества.

В лекциях было много советов по профилактике и здоровью, по гигиене женщины. И лекторы, и слушательницы, которых было около 60, остались довольны вечером. Нет сомнения в том, что советы врачей окажутся полез-

## ЗУСТРІЧ З ГРУНТОЗНАВЦЯМИ

Часто приходят преподаватели геолого-географического факультета в гости до своих студентов, влаштовують интересные беседы, диспуты.

Ось і цими днями в Ленінській кімнаті гуртожитку № 5 відбулась зустріч з працівниками кафедри ґрунтознавства і географії ґрунтів. І ми з нетерпінням чекали на

неї, тому що маємо можливість поспілкуватися з наставниками після занять, поближче ознайомитися з роботою кафедри.

Уважно слухали студенти-географи завідувача кафедрою, професора І. М. Гоголева. Він підкреслив значення, яке має розвиток ґрунтознавства на сьогоднішній день.

## Я закохана у свою професію

В ОДУ йде розподіл. Численні студенти одержать цього року дипломи викладачів української мови і літератури. Про високе значення цієї професії, про невичерпні джерела української мови розповідає кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Київського державного університету імені Т. Г. Шевченка Лариса Ка-

домцева.

В дипломі мій фах визначено так: «викладач української мови і літератури». Я часто замислююсь над цими словами. Адже до Жовтневої революції такої професії взагалі не існувало, не було введено жодного підручника українською мовою. А ні в республіці щорічно видається тільки шкільних 129 підручників українською мовою загальним тиражем понад 25 мільйонів примірників, не кажучи вже про учбові посібники для вищих та спеціальних середніх учбових закладів.

Нині в 27 університетах і педагогічних інститутах України кожного року одержують дипломи понад півтори тисячі кваліфікованих учителів української мови і літератури.

Я з великим захопленням займалась і займаюсь вивченням і дослідженням рідної української мови, яка для мене є невичерпним джерелом натхнення і знань.

Рік я викладала українську мову на факультеті славістики в одному з відділень славістичної паризької Сорбони, так званому університеті Париж-8. Хочу зазначити, що тут українська мова викладається вже дев'ять років. Курс започаткували і вели мої колеги з нашого університету.

Перебуваючи за кордоном, мені доводилось зустрічатися не тільки з друзями і прихильниками нашої країни, з



людьми науки, тими, хто дійсно цікавиться питаннями життя і розвитку української мови, а й з недругами. Останнім часом заходили розмови, в яких йшлося про якусь «русифікацію», «утиски», які нібито-то зазнає українська мова на рідній землі. Це робилося, звичайно, з провокаційною метою. Бо кожна людина, яка хоч трохи обізнана з життям нашої країни, знає, що в СРСР немає державної мови. Всі мови рівноправні, незалежно від кількості тих, хто ними говорить. Радянська Конституція надає громадянам право користуватися як рідною мовою, так і мовами інших народів СРСР. Діловодство і судочництво ведуться мовами союзної чи автономної республіки, автономної області, автономного округу чи мовою більшості населення даної місцевості. Російська мова — це мова міжнародного спілкування.

В житті кожного народу нашої країни обидві мови — національна і російська — виконують різні, але однаково важливі функції: одна є

ними в повсякденній житті. 7 апреля будет праздноваться Всемирный день здоровья под девизом: «Здоровье детей — богатство страны». Прошедший вечер соответствовал духу этого лозунга. Необходимо, чтобы такие вечера были проведены во всех общежитиях университета.

**А. ПЕТРИНА,**  
санпросветорг  
поликлиники № 30.

Доцент Е. Красеха, выпускник 1969 року, першого випуску кафедри, показав слайди, що їх знімав в Саянах, Магадані, Красноярському краї під час експедицій.

По-справжньому цікаво пройшов вечір, в дружній і теплій обстановці. Ми залишились задоволені, будемо раді наступним зустрічам.

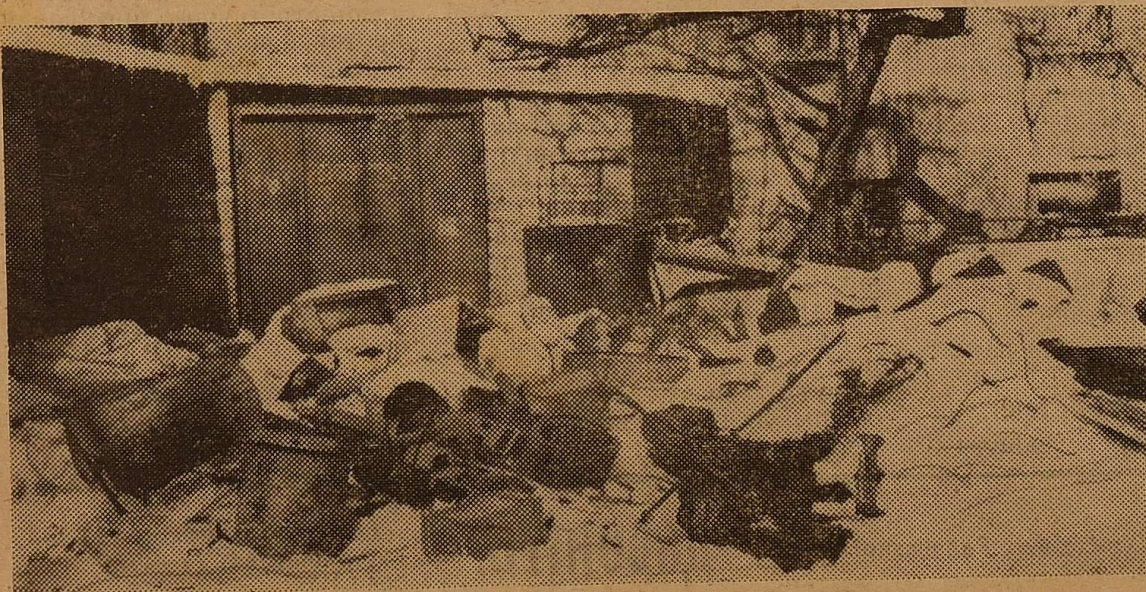
**Г. ПЕТРЕНКО.**

незамінним засобом внутрішньонаціонального спілкування, друга — міжнародного. Тому обидві мови необхідні в нашому житті. Але цю істину усілякі «вболівальники» замовчують. Як і те, що мову не «синтезують» в інститутах мовознавства чи, скажімо, в Спілці письменників. Її творить народ, а від нього вже мова йде і до письменників, і до науковців. І ніякими засобами не можна народу штучно нав'язати іншу мову. Це — неможливо.

Справжньою гордістю сповнилося моє серце за рідну Вітчизну на минулорічному Міжнародному з'їзді славістів, що відбувся в Києві: такий великий інтерес виявили делегати і гості з'їзду до моєї прекрасної республіки, її історії.

Кілька слів хочу сказати про юнаків і дівчат, що як стипендіати товариства «Україна» приїжджають до нашого університету з різних країн. В більшості своїй це люди, які щиро прагнуть вивчити мову, познайомитися з літературою і мистецтвом, життям і історією України. В роботу з такими людьми я, як кажуть, всю душу вкладаю. І, знаєте, мені здається, що юнаків і дівчат буде все більше до нас приїжджати. Сьогодні у молоді всіх країн виник великий інтерес до свого коріння, історії свого народу, краю, мови. Таке захоплення можна тільки вітати. Бо у такий спосіб молоді люди виховують у себе повагу до історії, мистецтва і мови інших народів, а це породжує взаємний інтерес, бажання співробітничати, жити в мирі і дружбі, що так необхідно сьогодні, в наш неспокійний і тривожний час.

## Фотозвінування



Ці смітники «увічнені» фотографом О. Агоп'яном на господарському подвір'ї університету та на подвір'ї гуртожитку № 1. Хотілось би запитати співробітників АГЧ, чи ще довго цей мотлох буде прикрашати їх господарство?!



## Наукова бібліотека інформує

В книзі «Класики марксизма-ленінізму і воєнна історія». — М.: Воєніздат, 1983. — 343 с.» розкривається теоретична спадщина, висловлюються положення і висновки основоположників марксизму-ленінізму, які мають визначальне значення для творчого рішення проблем військово-історичної науки. В додатку надано «Краткий аннотированный указатель их произведений по военно-исторической проблематике».

Б. С. Тельпуховський в книзі «КПСС во главе строительства Вооруженных Сил СССР. Октябрь, 1917 — 1982 г.г. Исторический очерк» — М.: Политиздат, 1983 — 285 с.» визначає провідну роль В. І. Леніна, Комуністичної партії в створенні Радянських Збройних Сил. Великий фактичний матеріал освітлює головні напрямки діяльності партії по їх будівництву, розвитку і зміцненню. Підкреслюється нерозривний зв'язок оборонної могутності нашої країни з послідовною боротьбою нашого народу за мир в усьому світі.

В книжці, виданій колективом відомих радянських вчених — суспільствознавців «Проблеми мира и социального прогресса в современной философии». — М.: Политиздат, 1983 — 320 с.» аналізується важливіша пробле-

ма сучасності — проблема збереження миру.

Книга Т. Кондратова «Идеология, Политика. Война. Критика буржуазных реформистских и ревизионистских концепций». — М.: Воєніздат, 1983 г. — 255 с.» розкриває протистояння сил прогресу і реакції в ідеологічній сфері.

Марксистсько-ленінське учення про політику і війну є методологічним фундаментом радянської військової науки і доктрини, основою радянського військового будівництва.

Допомогу в військово-патріотичній роботі можуть надати рекомендаційні покажчики літератури «Молодежи о Советских Вооруженных Силах». (Составители: И. В. Кравцов, А. И. Трещалин). — М.: Книга, 1979. — 127 с.» і «Вооруженные Силы СССР на страже Родины». — М.: Книга, 1977 — 150 с.»; видана в серії «Защита Отечества»; книга В. В. Обухова «Символы новой эры» (герб, гимн і флаг СССР) М.: Знание, 1983—64 с.), а також книга А. М. Жигулева і М. П. Кузнецова «Слово в строю: Крылатые слова, образные выражения». — М.: Воєніздат, 1982 — 128 с.» яка має пізнавальне і виховне значення.

А. ГАЛЕНКОВА,  
головний бібліограф.

## ПОЛЬЗУЙТЕСЬ УСЛУГАМИ УНИВЕРСИТЕТСКОЙ СБЕРКАССЫ

Приглашаем всех сотрудников и студентов Одесского государственного университета посетить сберкассу, расположенную в административном корпусе (ул. Щепкина, 12).

Сберкасса выполняет следующие операции: перечисление заработной платы полностью или частично; принимает разные виды вкладов: срочные, до востребования, выигрышные. К новым видам вкладов относятся:

а) молодежные премиальные вклады для тех, кому от 18 до 30 лет. Вклад рассчитан на 3 года, доход выплачивается из расчета 5 процентов годовых, размер ежемесячных взносов (от 10 до 50 руб.) определяется вклад-

чиком. Первый взнос должен сделать вкладчик, последующие могут вноситься по перечислению;

б) срочные вклады с дополнительными взносами. Доход выплачивается из расчета 3 процента годовых. В отличие от действующих срочных вкладов возможны дополнительные взносы, каждый не менее 100 рублей.

Продаются облигации Государственного внутреннего выигрышного займа 1982 года. В течение двадцатилетнего срока его обращения выиграют 32 процента облигаций вместо 30.

Сотрудники  
сберкассы 5340/0140.

Розв'язаний Рейганом «хрестовий похід» проти соціалізму, активне застосування при цьому екстремістських акцій нерідко вбираються при цьому в релігійні шати: Набожність «цивілізованого» Заходу протиставляється безбожності і «варварству», які існують нібито в соціалістичних країнах. Таким чином прикриваються, камуфлюються справжні цілі імперіалізму, мілітаристсько-шовіністичні амбіції Вашингтона. Аналогічно діють ізраїльські екстремісти, які свої сіоністські претензії на панування в регіоні, на землі Палестини обґрунтовують посиленнями на ветхозавітні «закони».

Що ж таке екстремізм?

Це метод політичних дій, викликаних глибокою кризою капіталістичної системи, дій антигуманних, застрашливих аж до тероризму. При цьому використовується й релігія.

Релігійний екстремізм застосовується реакцією в ідеологічній боротьбі й, насамперед, в ідеологічній війні проти СРСР та інших країн

соціалізму. На червневому (1983 р.) Пленумі ЦК КПРС відзначалося, що численні ідеологічні центри у своєму прагненні насаджувати в нашій країні релігійність, надати їй антирадянської, націоналістичної спрямованості

БЕСІДИ НА АТЕЇСТИЧНІ ТЕМИ

## РЕЛІГІЙНИЙ ЕКСТРЕМІЗМ: ЦЕ НЕБЕЗПЕЧНО

роблять особливу ставку на релігійних екстремістів. Але марними є потуги недругів соціалістичного ладу. Віруючі в нашій країні — в основному чесні радянські люди, вони разом з атеїстами беруть участь у комуністичному будівництві, є патріотами своєї Батьківщини, і з позицій громадянськості відкидають претензії новоявлених «хрестоносців» та їх послідовників.

Найчастіше екстремісти намагаються проявити свою активність у сектантських об'єктах баптистів — ініціативників, адвентистів — реформістів, крайніх п'ятидеся-

тників, «свідків Єгови», у групах сіоністських іудеїв і колишніх уніатів — націоналістів. При цьому спекулятивно використовуються кризові явища в релігії, ослаблення її впливу, особливо на молодь.

Справа в тому, що діти, які виростили в релігійних сім'ях, здебільшого не додержуються віри своїх батьків, релігійних норм. Під впливом радянського способу життя, науково-матеріалістичного виховання в школі, такі діти задовольняють свої моральні, естетичні та інші духовні потреби на безрелігійній основі. Процес закономірний. Але його об'єктивності не хочуть визнавати деякі релігійні фанатики. Вони намагаються пояснювати тенденції до «занепаду» віри «підступами» атеїстів, «насиленням» нав'язуванням

«матеріалізму» і тому подібними аргументами.

Зарубіжні підривні центри за допомогою радіопередач, ворожої літератури, а то й різного роду подачок намагаються підірвати такі разглагольства «факта-

ми», щоб викликати у віруючих почуття ворожості до нашого суспільства, примусити їх не виконувати свої громадські обов'язки. А оскільки наклепи довго не живуть, то для розбурхування легковірних проводяться екстремістські акції. Такими були, наприклад, зловмисні спекуляції ватажків баптистів-ініціаторів на випадках трагічної смерті двох віруючих — військовослужбовців. Намагаючись викликати у віруючих психічне напруження, почуття пригніченості, відчуття страху перед майбутнім, дезорієнтувати, а потім владарювати над ними,

екстремісти вдаються і до таких залякуючих заходів, як «прокляття», «відлучення» від бога.

Для подолання антигромадських і антигуманних акцій релігійного екстремізму, які, хоч і рідко, але трапляються, необхідно постійно проводити патріотичне і правове виховання серед усіх категорій громадян, у тому числі й віруючих, формувати у них оптимістичне світосприйняття. А в необхідних випадках, у рамках чинного законодавства вживати і заходи адміністративного припинення протиправних екстремістських дій. Дуже важливо, по-бойовому, по контрпропагандистському викривати імперіалістичних хрестоносців та їхніх лакеїв типу Вінса, який за свої протиправні дії був позбавлений радянського громадянства і видворений з нашої країни.

І. БРАЖНИК,  
(РАТАУ).

В. о. редактора  
І. МОСКАЛЕНКО.

## ВСТРЕЧА С КОНТРОЛЕРШЕЙ

билетные пассажиры? — спросил я.

Контролерша ответила, что за одно нарушение безбилетный платит один рубль, а у меня два нарушения, поэтому с меня два рубля штрафа.

— Какие же два нарушения? — спросил я.

— Первое, это отсутствие у вас билета, а второе — обман контролера, поэтому два рубля, хотя с вас надо было бы взять три рубля.

— Но у меня только один рубль.

— Это мало, — ответила она. — Вам придется пройти со мной в милицию на 10-й станции Фонтана.

— Если идти в милицию, то лучше сойти на 8-й станции и пройти в Аркадию, где также имеется оперпункт и дорога туда поинтереснее, — сказал я. Контролерша согласилась.

По дороге я объяснил ей, что был безбилетным пассажиром, потому что переданные мной деньги на билет не дошли до водителя. Но к этому она отнеслась с таким же недоверием, как и к тому, что я персональный пенсионер. Затем я стал говорить, что я профессор и доктор медицинских наук. К моему великому удивлению, она поверила в это без предъявления документов. По-видимому, эта категория людей не так уж редко не оплачивает своего проезда.

Узнав, что я физиолог, она стала меня расспрашивать, как избавиться от лишнего веса, хотя мне казалось, что ей этого делать не следует, так как ее комплекция была умеренной. Я сказал, что могу ей порекомендовать схему мероприятий, как в отношении питания, так и в отношении физической нагрузки, но для этого надо где-то присесть. Я знал, что когда дело касается женской внешности, то для женщин ничего уже не существует, все забывается и в качестве «доминанты» остается только одно — сохранение женственности. За разговором мы прошли помещенье оперпункта милиции, который находился в Аркадии вблизи главного пляжа, и приблизились к ресторану «Жемчужина».

Последние годы мне часто приходится пользоваться городским транспортом. При этом я всегда оплачиваю проезд. Это я рассматриваю не только как свою обязанность, но и как гражданский долг. Иногда я наблюдал, что некоторые пассажиры своей проезд не оплачивали. Поэтому, когда появляется контролер, я движимый чувством исполненного долга, всегда даже издалека, не дожидаясь его требования о предъявлении билета, протягиваю ему пробитый талон.

Иногда меня задевало, что контролеры и большей частью контролерши, проверяя билет у пассажиров, проходили мимо меня, не требуя моего билета для проверки. С некоторой досадой я спрашивал, почему мой билет не проверяется, и тогда контролерша отвечала:

— По вашему виду и так ясно, что вы оплатили проезд.

Я благодарил за доверие. Иной раз контролерша заявляла, что проверять мой билет незачем, так как видно, что я персональный пенсионер и имею право на бесплатный проезд. Тогда я говорил, что в сущности я мог бы стать персональным пенсионером, но пока еще работаю. Иная контролерша считала, что у меня несомненно имеется постоянный проездной билет и что проверять его незачем.

Но однажды, находясь в трамвае № 18 и обдумывая свой предстоящий доклад в Доме ученых о физиологических механизмах памяти, ничего не видя и не слыша вокруг, я вдруг вздрогнул от голоса контролерши, потребовавшей от меня билет, которого у меня вообще не было. И вдруг я неожиданно для самого себя заявил, что билет мне не нужен, так как я персональный пенсионер.

— Тогда предъявите документы, подтверждающие ваши слова, — сказала она.

— Документов у меня с собой нет.

— Вам придется уплатить штраф в размере двух рублей.

— А почему два рубля, а не рубль, как платят все без-

ПИШИТЬ НАМ:

270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуниверситет, редакция газеты «За научные кадры».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24.

ДЗВОНІТЬ:

телефони: міський 23-84-13, внутрішній 841 (з міста 206-841).